

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

TÁJÉKOZTATÓ
A MEGYE MEZŐGAZDASÁGÁNAK HELYZETÉRŐL
2021

Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály

5000 Szolnok József Attila út 34. 5002 Szolnok Pf. 111 Telefon: (56) 814 523 Fax: (56) 814 521
e-mail: kh.agrar.videkfejlesztes@jasz.gov.hu Honlap: www.kormanyhivatal.hu

AZ AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSI FELADATOK VÉGREHAJTÁSA

Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája 2021-22. években átmeneti szabályok szerint működik.

A pályázatos jellegű, programhoz és célhoz kötött, különböző vállalatokra épülő Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap - melynek végrehajtására került meghirdetésre hazánkban a Vidékfejlesztési Program – esetében egyrészt még a következő években is folyamatban lesz a korábbi években támogatási jogot elnyert pályázatok zárása és elszámolása, másrészt a Bizottság lehetőséget adott a 2021-28 évekre tervezett források nemzeti hatáskörben történő kiegészítésére és az ezen keretből finanszírozott új felhívások meghirdetésére.

A másik a normatív jellegű, terület és állatlétszám alapon finanszírozott Európai Mezőgazdasági Garancia Alap támogatásai esetében a 2014-20 közötti szabályok alkalmazásával, de már a 2021-28 évek forrásai kerülnek felhasználásra.

A két alap tekintetében igen összetett, részletesen szabályozott feltételrendszer alapján több mint 100 támogatási jogcím keretében igényelhető támogatás.

A 2018. január 1-jével felállt intézményi struktúra működésében a végrehajtást érintően változás nem történt. A kifizető ügynökségi funkciók az akkreditációs eljárason átesett Magyar Államkincstár központi szervezetéhez kerültek, míg az adminisztratív és területi ellenőrzési feladatokat valamint az ügyfélszolgálati tevékenységet a Megyei Kormányhivatalok Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályai látják el. A feladatok ellátásához a Magyar Államkincstár az EMGA alaphoz tartozó feladatok tekintetében delegálási megállapodást kötött a Kormányhivatalokkal. A Vidékfejlesztési Program végrehajtására vonatkozó területi feladatok pedig az Agrárminisztérium Vidékfejlesztési Államtitkársága, a Magyar Államkincstár valamint a Kormányhivatalok között kötött közbeső szervi megállapodás alapján kerülnek végrehajtásra.

Mindemellett az akkreditációnak megfelelő működés szempontjából jelentős változás, hogy a kifizetések és a működés szabályszerűségét vizsgáló szervezet 2020. évtől teljes körűen a KPMG-konzorcium (KPMG tanácsadó Kft. és együttműködő partnerei).

Összefoglaló anyagunkban az említett megállapodások alapján ellátott kifizető ügynökségi és a Vidékfejlesztési Programhoz kapcsolódó közreműködő szervi feladatok végrehajtásáról és tapasztalatairól kívánunk rövid bemutatást adni, kiemelve hogy a 2021-es évben a nemzeti társfinanszírozás megemlése miatt jelentős változások a Vidékfejlesztési Programban történtek.

I. Európai Mezőgazdasági Garancia Alap

A kétéves átmeneti időszak 2021 januárjában vette kezdetét, melyben a közvetlen támogatások kifizetései a korábbi évek szabályai szerint, de már az új költségvetésből történnek. Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból kifizetésre kerülő források feltételrendszerében tehát nem történtek változások, a kérelmek benyújtásának rendszere változatlan maradt. Idén továbbra is a közösségi rendeletben meghatározottak szerinti időpontban és megszokott módon, összesen 44 közvetlen támogatási és vidékfejlesztési jogcímen lehetett az Egységes Kérelem keretében támogatást igényelni. Az Egységes Kérelem teret ad a területalapú támogatáson túl a kapcsolódó terület és állatlétszám alapú nemzeti támogatásoknak (pl. átmeneti nemzeti anyutelen tartás támogatása), valamint a vidékfejlesztési program intézkedéseinek is (pl. agrár-környezetgazdálkodás, erdészeti jogcímek).

A 2021/2022 gazdálkodási évre vonatkozóan 2021. évben Jász-Nagykun-Szolnok megyében 8945 db Egységes Kérelem került benyújtásra, mely a korábbi éveknek megfelelően közel 390 ezer hektár mezőgazdasági földterületet határol le.

Az Egységes Kérelemhez kapcsolódó jogcímenek a megyei termelőknek fizethető támogatások hozzávetőleges értéke 39,5 Milliárd Ft.

A nemzeti forrásból finanszírozott támogatások igénylése kapcsán sem történtek jelentős változások. Egyes támogatási jogcímek köre kiszélesedett valamint az agrárvállalkozások és élelmiszer-feldolgozást végző vállalkozások részére továbbra is elérhetőek voltak a koronavírus-járvány miatti veszteségek mérséklése érdekében kidolgozott Válságkezelő Program keretében meghirdetett átmeneti támogatások.

Megyénkben nagy érdeklődés mutatkozik a Vidékfejlesztési Programhoz kapcsolódó újonnan megjelenő, területalapú intézkedések, azaz az agrár-környezetgazdálkodás és ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása című pályázati felhívások vonatkozásában. A korábbi pályázatok kötelezettségvállalási időszaka idén ér véget, így az idei új programokban részt venni kívánók számára 2022-2024 időszak vonatkozásában továbbra is biztosítottá válik mind két program keretében vállalható többletvegyenységek elvégzésének finanszírozása.

Fentieken túl a Vidékfejlesztési Program keretében újonnan megjelenő állatlétszám alapú intézkedés, a védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése című felhívás nyújt 2022. illetve 2023. év elején pályázati lehetőséget az állattenyésztők részére.

A korábbi évek kifizetéseit felülmúlva történtek meg idén a 2021. évi egységes területalapú támogatást valamint további 8 kapcsolódó jogcímet érintő előleg kifizetések, és várhatóan hasonló nagyságú ügyfélkört érintően decemberben folytatódnak a részkiadások is.

A kérelmek mielőbbi feldolgozása és a tömeges kifizetések elindítása nagymértékben köszönhető a beadott kérelmek évről-évre javuló minőségének, melyhez elsősorban a támogatásigénylés menetének egyszerűsítését szolgáló technikai korrekciók illetve pontosítások alkalmazása valamint a főosztályunk által végzett teljes körű ügyfél tájékoztatás,

a kamarai falugazdász illetve a regisztrált szaktanácsadói hálózatokkal való együttműködés valamint a beérkező kérelmek folyamatos monitoringozása járul hozzá.

II. Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap - Vidékfejlesztési Program

1. A Vidékfejlesztési Program aktualitásai

A közös agrárpolitika második pilléréként nevesített vidékfejlesztési programok a fentebb említett, a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen kifizetések rendszerét és a mezőgazdasági piacok szervezését érintő intézkedéseket egészíti ki célzott fejlesztési és több éves kötelezettségvállalással járó programokkal.

A rendszer intézményrendszere 2021. évben nem változott. A stratégiai szabályozás az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot tekintve az Agrárminisztérium Irányító Hatóságának feladata. A Magyar Államkincstár, mint Magyarország kifizető ügynöksége felel az EMVA-kiadásokkal való gazdálkodásért és azok kontrolljáért. A pályázatok befogadását és a jogosultság ellenőrzési vizsgálatokat, az esetleges hiánypótlást a Magyar Államkincstár és a Kormányhivatalok Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályai végzik. Ezt követően a pályázatok átadásra kerülnek a 110/2016. (V. 25.) Korm. rendelet szerinti projektértékelői rendszerbe, mely az Agrárminisztérium koordinálásával biztosítja a kérelmek független tartalmi bírálatát. A formailag és az értékelési szempontok alapján tartalmilag elbírált kérelmek rangsorolása és a rangsorolás alapján döntéshozatal az Irányító Hatóság feladata.

Jelen pillanatban a Vidékfejlesztési program végrehajtásához kapcsolódva említést kell tenni egyrészt a 2014-20-as források felhasználásáról, másrészt a 2021-28 évek forrásaiból meghirdetett pályázati lehetőségek végrehajtásáról.

A 2021-ben és 2022-ben esedékes vidékfejlesztési kiadásokra vonatkozó szabályokat a 2020. december 23-án elfogadott, ún. átmeneti rendelet határozza meg. Ez a rendelet elsősorban meghosszabbítja a 2014 és 2020 közötti időszakban alkalmazott szabályokat, és néhány kiegészítő rendelkezést vezet be, hogy biztosítsa a zökkenőmentes átállást a következő időszakra, mely a közös agrárpolitikára vonatkozó új szabályok 2023. évi életbe lépésével veszi kezdetét.

2020-ra a 2014-20-as program kötelezettségvállalása elérte a teljes forrásösszeget, amit több mint 70 pályázati felhívás keretében nyerhettek el a pályázók. A pályázók által fel nem használt források a program pénzügyi keretbe visszakerülve újabb felhívások megnyitását tették lehetővé illetve biztosították olyan fontos intézkedésekre történő kérelembenyújtást mint pl az Öntözésfejlesztés.

Összegezve a 2014-20-as VP források esetében a hangsúly a projektek megvalósítására és elszámolására került.

A fentiekkel párhuzamosan Magyarország Kormánya 1003/2021. (I. 11.) számú határozatával döntött arról, hogy a 2021–2027. évek tekintetében 80%-os nemzeti társfinanszírozás (az eddigi 17,5%-al szemben) kerüljön biztosításra a Közös Agrárpolitika Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap kerete számára. A forrás célja a vidék gazdasági erejének növelése, a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar versenyképességének és fejlődési lehetőségeinek biztosítása, valamint a gazdák támogatási szintjének a 2021–2027-es időszakban történő megőrzése.

Mindez azt jelenti, hogy a KAP második pillérében a 2021-27-as időszakban összesen 4.300 Mrd forintnyi forrás érkezik a hazai kedvezményezettekhez. A források felhasználása az átmeneti évekre vonatkozó korábban említett szabályok alapján tagállami hatáskörben megkezdődhet, így Kormányzati cél a 2021-2022-évekre vonatkozó időarányos rész mielőbbi lekötése.

A fentiek érdekében az alábbi konkrét intézkedések történtek 2021 évben:

- A 2014-2020-as ciklusban meghirdetett intézkedések újraindítása illetve nyitva tartása,
- Új pályázati felhívások meghirdetése – melyek kapcsolódnak a 2014-20-as Vidékfejlesztési Program céljaihoz,
- Több éves kötelezettségvállalással érintett intézkedések egy éves hosszabbítása, majd újabb 3 évre történő meghirdetése (AKG, Ökogaálkodás)
- LEADER csoportok részére a Vidékfejlesztési Program szerinti arányos források további biztosítása.

Az alábbi táblázat tartalmazza a 2021. évben megjelent felhívásokra beérkezett kérelmek Jász-Nagykun-Szolnok Megyei adatait

Intézkedés	Kérelmek száma (db)	Igényelt támogatási összeg (Ft)
VP2-4.1.1-20 Állattartó telepek fejlesztésének támogatása	48	18 357 338 486
VP2-4.1.1.9-21 Állattartó telepek megújításának támogatása	88	2 493 236 699
VP2-4.1.3.2-4.1.3.3.-5.1.1-21 Kertészet – ültetvénytelepítés	5	128 807 056
VP2-4.1.3-20 Kertészeti üzemek korszerűsítése	4	566 900 178
VP2-4.1.3.5-21 Kertészeti üzemek megújításának támogatása	20	239 023 325
VP2-4.1.7-21 - Terménytárolók, szárítók és tisztítók fejlesztésének támogatása	43	8 633 671 916
VP2-4.1.8-21 Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása	200	13 476 365 591
VP3-4.2.1-4.2.2-1-21 Élelmiszeripari üzemek fejlesztése	15	337 586 945
VP3-4.2.1-4.2.2-2-21 Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése	18	9 574 500 167
VP2-6.3.1-20 Mezőgazdasági kisüzemek támogatása	237	1 263 604 950
VP6-7.2.1.1-20 Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése	11	1 084 587 856
VP6-7.2.1.1-21 Külföldi helyi közutak fejlesztése	28	6 045 382 425
VP6-7.2.1.4-17 Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései	32	110 280 186
VP2-4.1.4-16 A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése	20	2 956 894 189
VP5-16.5.2-21 Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása	1	90 000 000
Végösszeg	770	65 358 179 969

2. A Vidékfejlesztési program eredményei

Megyénkben az elnyert támogatások elszámolása a költségvetési ciklus végéhez közeledve felgyorsult, de továbbra is elmarad az előzetes várakozásoktól. Továbbra is probléma a kedvezményezettek részéről a kivitelezésre rendelkezésre álló kapacitások hiánya, a közbeszerzési folyamatok elhúzódása, valamint a folyamatosan emelkedő építési költségek finanszírozása. Ezen helyzetek kezelése a projektek műszaki tartalmának és ütemezésének akár többszöri módosítását is maga után vonja, amely lassítja az ügyintézési és kifizetési folyamatokat.

Összességében megállapítható, hogy a program jelentős forrásbevonást biztosított mind országosan mind a megyei termelők részére, ugyanakkor a fent is vázolt problémák okán a források utófinanszírozott lehívása jelentősen elhúzódott.

A projektek végrehajtását és az elszámolások benyújtását továbbra is megnehezíti a koronavírus-járvány, 2020-óta továbbra is sok esetben felmerül a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségek nem teljesítése a pályázók részéről. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium által a projektek megvalósításának segítése érdekében kidolgozott komplex intézkedéscsomag és ezzel összhangban, a Magyar Államkincstár által hozott egyszerűsített intézkedések a veszélyhelyzet miatt bekövetkezett hátrányos következmények enyhítése érdekében továbbra is segítik a projektek megvalósítását.

Súlyos probléma továbbá a jelentősen megemelkedett építési költségek és építőanyag árak finanszírozása, valamint a kivitelezésre rendelkezésre álló kapacitások hiánya. Ezen helyzetek kezelése a projektek műszaki tartalmának és ütemezésének akár többszöri módosítását is maga után vonja, amely lassítja az ügyintézési és kifizetési folyamatokat.

A csatolt táblázat tartalmazza a Vidékfejlesztési Program Támogatási Okirattal rendelkező kérelmeinek intézkedésenkénti adatait.

A Vidékfejlesztési Program főbb adatai megyénkben

Intézkedés	Támogatási kérelmek száma (db)	TK Jávahagyott támogatási összeg (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
VP2-4.1.1-20 Állattartó telepek fejlesztésének támogatása	30	8 248 728 095	11 594 309
VP2-4.1.1.9-21 Állattartó telepek megújításának támogatása	33	878 358 077	0
VP2-4.1.1.1-16 Állattartó telepek korszerűsítése	3	10 932 909	8 838 062
VP2-4.1.1.2-16 Baromfitartó telepek korszerűsítése	5	321 713 191	135 186 307
VP2-4.1.1.4-16 Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése	20	217 847 580	211 942 090
VP2-4.1.1.5-16 Sertéstartó telepek korszerűsítése	5	269 645 795	251 286 757
VP2-4.1.1.3-16 Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése	29	1 680 993 239	1 072 462 575
VP-5-4.1.1.6-15 - Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése	18	353 049 321	337 758 401
VP3-4.2.2-16 Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása	3	93 448 211	7 817 297
VP5-4.1.6-4.2.3-17 Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása	10	207 093 334	47 394 711
VP5-8.6.1-17 Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások	9	249 949 368	238 573 557
VP2-6.1.1-16 A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás	38	475 021 600	358 225 500
VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése	11	337 994 261	223 000 842
VP6-7.2.1.1-20 Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése	4	395 388 571	0
VP3-5.1.1.1-16 Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása	3	10 372 294	10 348 122
VP3-16.1.1-4.1.5-4.2.1-4.2.2-8.1.1-8.2.1-8.3.1-8.5.1-8.5.2-8.6.1-17 Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása	8	1 803 842 173	748 626 923
VP2-4.1.1.7-20 Baromfi- és sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése	19	238 799 663	10 552 911

Intézkedés	Támogatási kérelmek száma (db)	TK Jóváhagyott támogatási összeg (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
VP5-4.1.3.4-16 Gombaházak - hűtőházak létrehozására, meglévő gombaházak hűtőházak korszerűsítése	2	496 792 013	0
VP-2-4.1.3.2.-16 Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés	5	55 161 316	54 367 419
VP2-4.1.3.5-16 Kertészet korszerűsítése- Kertészeti gépbeszerzés támogatása	60	412 900 271	362 382 193
VP2-4.1.3-20 Kertészeti üzemek korszerűsítése	3	541 018 690	0
VP 2 4.1.3.1. 16 Kertészet korszerűsítése üveg- és fóliaházak létesítése	4	285 130 016	41 073 896
VP2-4.1.2-16 Klíma- és terménytároló, -szárító és -tisztító építése, korszerűsítése	40	1 658 311 152	1 287 536 976
VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése	31	1 795 530 279	1 364 413 031
VP6-19.2.1 Leader helyi felhívások	378	1 703 843 675	880 857 820
VP2-6.3.1-16 Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése	36	167 503 200	134 247 512
VP2-6.3.1-20 Mezőgazdasági kisüzemek támogatása	125	682 293 750	511 720 250
VP-3-4.2.1-15 Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás- hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban	15	2 807 134 603	1 855 910 813
VP3-4.2.1-4.2.2-18 Mezőgazdasági termékek értéknövelése a feldolgozásban	7	955 237 313	169 858 450
VP6-6.4.1-16 Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása	22	994 817 231	527 254 507
VP5-16.5.2-21 Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása	1	82 611 425	0
VP6-7.2.1.4-17 Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései	52	250 646 821	64 692 991
VP6-7.2.1-7.4.1.1-16 - Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés	7	270 777 259	164 345 227
VP2.-4.1.4-16 A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése	84	5 083 438 098	1 845 198 516
Végösszeg	1 120	34 036 324 794	12 937 467 965

3. LEADER

Fontos kiemelni a helyi közösségek által kezdeményezett fejlesztések fontosságát, amelyek nagy szerepet játszanak a vidéki közösségek életképességének javításában. A LEADER program célja, hogy elősegítse a vidéki munkahelyek megtartását és új munkahelyek létesítését, hozzájárulva ezzel a biztonságos életkörülmények kialakításához és a lakosság helyben tartásához. Az alulról jövő kezdeményezések jó példája a LEADER támogatások felhasználása, amelynek célja elsősorban a helyi mikrovállalkozások segítése és a vidéki önkormányzatok helyi fejlesztése.

Jász-Nagykun-Szolnok megye vidéki térségét 5 db LEADER Helyi Akciócsoport fedi le, akik rendelkeznek elfogadott Helyi Fejlesztési Stratégiával. Az Akciócsoportok ezen stratégiákon keresztül koordinálják az illetékeségi területükre jutó fejlesztési források felhasználását a 2022-ig tartó időszakban annak érdekében, hogy a helyi igényeknek megfelelő fejlesztések valósuljanak meg. A kedvezményezettek kifizetési kérelmeinek az ügyintézését a Magyar Államkincstár és a Kormányhivatalok Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályai végzik.

Az átmeneti évek szabályaihoz igazodva a HACSOK is újabb forrásokhoz jutottak illetve jutnak így ismételt pályázati felhívásokra és további támogatott kérelmekre lehet számítani.

III. Helyszíni ellenőrzés

Az uniós jogszabályok alapján a tagállamoknak az adminisztratív ellenőrzésektől független helyszíni, fizikai ellenőrzésekkel is biztosítaniuk kell az uniós pénzügyi források felhasználásának jogszerűségét, megfelelőségét.

Az Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályok feladata, a közösségi és hazai jogszabályokban meghatározott arányú és a központi folyamatokban kiválasztott kedvezményezetteknel a helyszíni vizsgálat végrehajtása és megfelelően dokumentálása is.

A megyei területi illetékeségű helyszíni ellenőrzések végrehajtását az adminisztratív ellenőrzési folyamatoktól független Helyszíni Ellenőrzési Osztályok végzik

A helyszíni vizsgálatok során a kérelmezők által közölt adatok valóságtartalma, az egyes jogosultsági feltételek megléte, a vonatkozó kötelezettségek teljesítésének fizikai valóságában történő felmérése történik meg alapvetően méréssel, számolással, szemrevételezéssel, eredeti dokumentumok tartalmi és formai elemeinek ellenőrzésével.

A helyszíni vizsgálatok határidőre történő szabályszerű végrehajtása és dokumentálása azért kiemelten fontos feladat, mert az uniós támogatások kifizetését csak az előírt mértékű ellenőrzés végrehajtását követően lehet megkezdeni.

III.1. EMVA VP intézkedések ellenőrzése

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett pályázatokra beérkezett kérelmek bírálatának része, egyben a támogatói döntés meghozatalának egyik alapja a beruházással érintett terület előzetes helyszíni szemléje. Ennek keretében a Helyszíni Ellenőrzési Osztály munkatársai a kérelmezővel közösen megtekintik a beruházás helyszínét, felméri és fényképekkel dokumentálják a meglévő infrastruktúra állapotát. A fejlesztés előtti állapot felmérésének célja, hogy lehatárolásra kerüljön a megvalósítandó fejlesztés a már meglévő eszköz, infrastruktúra és ingatlan állapottól, egyben a kettős finanszírozás kockázatának előzetes kizárása is biztosítható.

2021. évben növekvő ütemben érkeztek/érkeznek a Vidékfejlesztési Program nyertes pályázatainak kifizetési kérelmei is, melyek minimum egyszeri vizsgálatát, legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem kifizetését megelőzően le kell bonyolítani.

A beruházások egyedisége/sokfélesége miatt a vizsgálatoknak rendszerint vannak speciális elemei, ugyanakkor minden esetben az ellenőrzés tárgyát képezi:

- a gépek, technológiák és/vagy építési tételek mennyiségi és minőségi beazonosítása, fizikai felmérése és fényképes dokumentálása,
- a számlák és pénzügyi teljesítést igazoló dokumentumok megléte és megfelelősége,
- a megvalósult beruházás üzembe-helyezési dokumentációja
- a beruházás támogatási célokkal összhangban történő tényleges használatának kontrollja,
- a jogosultsági kritériumoknak való megfelelés és a vállalt kötelezettségek teljesítésének vizsgálata.

Mekkora támogatásokra lehet számítani 2022 után?

A tagállamok minisztereinek 2,5 éves egyeztetés sorozata után 2020 október létrejött a megállapodás a Közös Agrárpolitika (KAP) reformjáról, amely kereteket szab a 2021-2027 közötti uniós agrártámogatások felhasználásának részletszabályaihoz. Az így megszületett elvi egyezség alapján kezdődhetnek meg a tárgyalások az Európai Parlamenttel, illetve az Európai Bizottsággal a végső keretek kialakításáról.

A fentiek értelmében az új szabályozások bevezetésére 2 átmeneti év után 2023-tól kell számítani. A két átmeneti évben a közvetlen támogatások juttatása változatlan feltételrendszer mellett folytatódik, már az új költségvetés terhére. Mindemellett a 2014-20-as II. pilléres (Vidékfejlesztési program) források felhasználása 2023-ig továbbra is biztosított, miközben megnyílik a lehetőség az új ciklus beruházási pénzeszközeinek előzetes lekötésére is.

Talán a legfontosabb újdonság a KAP eddigi kereteihez képest, hogy a tagállamoknak kötelező lesz ökológazdálkodási rendszerek kialakítását vállalniuk, és a közvetlen kifizetésekből (I. pillér) egy 20%-nyi keretet elkülöníteni arra, hogy az ilyen célokat finanszírozzák. Ez azt jelenti, hogy minden gazdának, még a legkisebbeknek is kell majd környezetvédelmi szempontú vállalatokat tennie (cserébe egyszerűsített bürokratikus

szabályokat kell betartani), de aki többet vállal, például ökológiai rendszerekben vesz részt, az több forrást is kaphat és így lehet majd ezt az elkülönített 20%-nyi részt elkölteni.

Két éves átmeneti periódus lesz arra, hogy a tagállamok fel tudjanak készülni erre az átállásra, a rendszerek felállítására.

Összességében a rendszer minden szereplőjének arra kell készülni hogy, megmarad a jó ismert két pilléres (közvetlen támogatások+ vidékfejlesztés) rendszer a közösségi támogatáspolitikában. A kifizetésekhez kapcsolódó ügyviteli végrehajtási rendszer sem változik, azaz minden tagállamnak el kell készíteni a stratégiai tervét elfogadtatni az akkreditált intézményrendszert, mely után kezdődhet meg a konkrét támogatásokra vonatkozó jogalkotási folyamat.

A kifizető ügynökségi feladatok végrehajtása során a jövő évben már feladat lesz a megismerett jövőbeni szabályok alkalmazására való felkészülés és a kedvezményezettek tájékoztatása, a végrehajtás rendszerének tervezése és kiépítése.

